

דין וחשבון על החברות הממשלתיות

עיקרי הדוח

נספח ב: הפרטת חברות ממשלתיות בתקופה 1/2005-7/2009

1. כללי

"הפרטה" מוגדרת בחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975 (להלן: "חוק החברות הממשלתיות") כ"פעולות שמטרתן להביא, בבת אחת או בהדרגה, לאחד מאלה:

- (1) ביטול או הקטנה של חלק הממשלה בכוח ההצבעה באסיפות הכלליות של חברה או בזכותה למנות דירקטורים בחברה, או ביטול או הקטנה של מעורבות אחרת של הממשלה בחברה, והכל אם יש בהם כדי להביא להפיכת חברה ממשלתית לחברה מעורבת, או להביא להפיכת חברה לחברה שחוק זה אינו חל עליה או להביא לשינוי מהותי אחר ביחס הכוחות בין חברי החברה, או כדי להקנות לציבור או לחבר חדש בחברה כ-10% או יותר מכוח ההצבעה בחברה או זכות למנות דירקטור.
- (2) הקטנת חלקה של הממשלה בהון המניות של החברה בשיעור של כ-10% או יותר.
- (3) צמצום מהותי בפעילות החברה על-ידי העברת עסקים ונכסים לאחרים.
- (4) פירוק."

מטרת פעולת ההפרטה הינה העברת פעילות שבבסיסה הינה תחרותית או שיכולה להיות מסופקת ביעילות על ידי השוק הפרטי, משליטת הממשלה לגופים שאינם ממשלתיים.

ככלל, פעולת ההפרטה מבוצעת בחברות אשר מתנהלות עוד בזמן היותן ממשלתיות בסביבה תחרותית, או שבידי הממשלה אמצעים להבטיח רגולציה מספקת באספקת המוצר/השירות ביעילות, גם ללא החזקה בפועל של שליטה בחברה.

בתחום ההפרטה פועלת רשות החברות הממשלתיות (להלן: "הרשות") לקידום וביצוע הליכי הפרטה ובכלל זה, הכנת החברות למהלך ההפרטה, ייעוץ לועדת שרים לענייני הפרטה בנוגע לדרכי והליכי ההפרטה, תאום בין הגורמים השונים וניהול וביצוע הליכי ההפרטה הן בדרך של מכירות פרטיות והן בדרך של הצעות לציבור.

בנוסף לפעילות ההפרטה המתבצעת על ידי רשות החברות, מתבצעת פעילות הפרטה באמצעות החברות הממשלתיות נכסים מ.י. וענבל בהכוונת משרד האוצר, המתייחסת למכירת מניות המדינה בבנקים שבהסדר המניות הבנקאיות ובקרנות יוזמה, וזאת בהמשך למכירת החברה הממשלתית יוזמה.

להלן סקירה של עסקאות ההפרטה אשר בוצעו בדרך של מכירות פרטיות ובדרך של הנפקות והצעות מכר לציבור בבורסה לניירות ערך בישראל.

סך היקף ההפרטות וגיוס ההון משנת 2005 ועד לחודש אוקטובר 2009 עמד על כ-5,292.6 מיליוני דולר. החל מינואר 1986 ועד יולי 2009, 96 חברות חדלו להיות ממשלתיות.

להלן פירוט היקף ההפרטות וגיוס ההון בתקופה 1/2005-7/2009:

שנה	היקף במיליוני דולרים
2005	1,847.6
2006	1,550.5
2007	1,739.0
2008	340.1
1-7/2009	-
סה"כ	5,477.2

דין וחשבון על החברות הממשלתיות

עיקרי הדוח

להלן רשימת החברות אשר חזלו להיות חברות ממשלתיות (לרבות חברות בת ממשלתיות) כתוצאה מתהליך ההפרטה בתקופה מינואר 1986 ועד יולי 2009:

- (1) אגרידב חברה לפיתוח חקלאי (ארצות חוץ) בע"מ.
- (2) אוצר השלטון המקומי בע"מ.
- (3) אל-על נתיבי אוויר לישראל בע"מ
- (א) סאן דור נתיבי אוויר בינלאומיים בע"מ (חברה בת).
- (4) אפריר - חברה לשיכון ולפיתוח אשקלון בע"מ.
- (5) אר.די.סי. רפא"ל בע"מ - כיום מחזיקה גרם כ-49.9% מהון מניות החברה. (לחברה הועברו מניות וזכויות בפרויקטי מו"פ אזרחי של "גלרם" ו"רפא"ל" - נא ראו בהמשך).
- (6) בוק החברה הישראלית לתקשורת
  - (א) בוק בינלאומי בע"מ (חברה בת).
  - (ב) בוקכל תקשורת (חברה בת).
  - (ג) בוק און ליין (חברה בת).
- (7) בית הספר לתיירות בישראל.
- (8) בתי זיקוק לנפט בע"מ
  - (א) חברת בית זיקוק לנפט-אשדוד בע"מ.
- (9) החברה הישראלית לביטוח אשראי בע"מ.
- (10) החברה הכלכלית לירושלים בע"מ.
- (11) החברה הלאומית לאספקת פחם בע"מ.
- (12) החברה הממשלתית למדליות ולמטבעות בע"מ.
- (13) החברה להדברת עשבי בר בע"מ.
- (14) החברה לפיתוח אזור לוד-רמלה בע"מ.
- (15) חברת הנפט הלאומית לישראל בע"מ.
- (16) חברה לפיתוח מפעלי תיירות בע"מ (פירוק).
- (17) חברת השקעות לפיתוח התעשייה בישראל.
- (18) יוזמה הון סיכון בע"מ.
- (19) כימיקלים לישראל (להלן: "כי"ל") על החברות הבנות שבה, כמפורט להלן.

כי"ל הפכה להיות חברה מעורבת בשנת 1995 ובסוף שנת 1999 ירד חלק המדינה בחברה לכ-1.6% והמדינה חדלה להיות בעלת אחזקה מהותית ובעלת עניין בה. החברה נגרעה מרשימת החברות.*

מפעלי ים המלח.*	חברת חרסית וחול זך.*
רותם אמפרט נגב.*	פרסון בע"מ.*
פריקלאס ים המלח.*	נגב קופת גמל.*
אדום מחצבים ופיתוח.*	סיפרט.*
תמי מכון למחקר ופיתוח.*	תרכובות ברום.*
איי.סי.אל (פיין כימיקלים) בע"מ.*	דשנים וחומרים כימיים.*
סולידה.*	כי"ל מימון והנפקות.*
ברום ים המלח.*	רמי תעשיות קרמיקה.*
מפעלי תובלה.*	תכשירי פריז.*
אי.די.אי טכנולוגיות (הנדסת התפלה).*	נגב סטאר.*
כבלי ציון מפעלים מאוחדים בע"מ.*	כתר תובלה.*
מתקני התפלה (תהליך זרחין).*	

* החברות הבנות הפכו לחברות שחוק החברות לא חל עליהן עם הפיכתה של החברה האם כי"ל לחברה מעורבת.

דין וחשבון על החברות הממשלתיות

עיקרי הדוח

- (20) כתית בע"מ.
- (21) לפידות חברת מחפשי נפט לישראל בע"מ
- (א) מצדה חברה מאוחדת לקידוחי נפט בע"מ (חברה בת).
- (22) מגן משאבי גז ונפט בע"מ.
- (23) מבני תעשייה (אשר כללה מכירת חברה ממשלתית ובת ממשלתית).
- (24) מוסד וייצמן לפרסומים.
- (25) מלם מערכות בע"מ.
- (26) ממך מסופי מטען וניטול.
- (27) מנועי בית שמש בע"מ.
- (28) מספנות ישראל בע"מ.
- (29) מרכז הבנייה הישראלי (פירוק).
- (30) נפטא חברה ישראלית לנפט בע"מ.
- (31) פז נפט בע"מ (אשר כללה מכירת 28 חברות בת ממשלתיות שהעיקריות בהן היו פז נפט, פזגו ושירותי תעופה).
- (32) צים חברת השייט הישראלית בע"מ.
- (33) קרן השתלמות למהנדסים בע"מ.
- (34) שור-ואן הקרנות בע"מ.
- (35) שיכון ופיתוח לישראל בע"מ.
- (36) שקם בע"מ.
- (37) שקם נדל"ן בע"מ - ליברטי פרופרטיס בע"מ.
- (38) תכנון המים לישראל בע"מ
- (א) תה"ל מהנדסים יועצים (חברה בת).

בנוסף, החברה הממשלתית נכסים מ.י. מכרה את כל מניות המדינה בבנקים ובחברת אחזקה בנקאית ש"בהסדר המניות הבנקאיות" כמפורט להלן:

- (1) בנק "כללי" בע"מ.
- (2) "אי.די.בי. החזקות" בע"מ.
- (3) להלן רשימת הבנקים בהם בוצעה מכירה מלאה או חלקית של מניות הבנקים שבהסדר:
  - (א) בנק הפועלים בע"מ - מכירה מלאה.
  - (ב) בנק איגוד בע"מ - מכירה מלאה.
  - (ג) בנק המזרחי בע"מ - כולל מכירת גרעין השליטה בו.
  - (ד) בנק לאומי בע"מ - כולל מכירת גרעין השליטה בו.
  - (ה) בנק דיסקונט בע"מ - כולל מכירת גרעין השליטה בו.

דין וחשבון על החברות הממשלתיות

עיקרי הדוח

טבלה 9א - הפרטה וגיוס הון במניות וני"ע המירים מהציבור בתקופה מינואר 2005 ועד יולי 2009
(במיליוני דולרים)

שם החברה	תאריך	סה"כ גיוס הון למדינה	סה"כ גיוס הון לחברה	סה"כ גיוס מלא	אחוז נמכר בדילול מלא	אחוז המדינה לאחר דילול
חברות (ללא בנקים)						
בזק החברה הישראלית לתקשורת בע"מ	10/2005	919.0	-	919.0	30.00%	16.40%
	9/2008	330.0	-	330.0	11.45%	4.95%
סה"כ		1,249	-	1,249		
חברת בית זיקוק לנפט אשדוד בע"מ	9/2006	-	756.6	756.6	100%	0.00%
בתי זיקוק לנפט בע"מ	2/2007	1,538.3	-	1,538.3	100%	0.00%
פי גלילות מסופים וצינורות בע"מ	7/2007	-	185.8	185.8	0.00%	50.00%
החברה הממשלתית למדליות ולמטבעות בע"מ	5/2008	4.2	-	4.2	100%	0.00%
כימיקלים לישראל בע"מ	12/2007	14.9	-	14.9	0.11%	0.00%
קרן השתלמות למהנדסים בע"מ	9/2008	5.9	-	5.9	50%	0.00%
סה"כ חברות		2,812.3	942.4	3,754.7		

דין וחשבון על החברות הממשלתיות

עיקרי הדוח

טבלה ב9 - הפרטה וגיוס הון במניות וני"ע המירים מהציבור בתקופה מינואר 2005 ועד יולי 2009
(במיליוני דולרים)

שם החברה	תאריך	סה"כ גיוס הון למדינה	סה"כ גיוס הון לחברה	סה"כ גיוס מלא	אחוז נמכר בדילול מלא	אחוז המדינה לאחר דילול
בנקים						
לאומי	3/2005	268.0	-	268.0	6.50%	28.28%
	7/2005	134.5	-	134.5	3.50%	24.78%
	11/2005	526.1	-	526.1	9.99%	14.79%
	6/2006	104.6	-	104.6	2.85%	11.94%
סה"כ		1,033.2	-	1,033.2		
דיסקונט	1/2006	564.7	-	564.7	51.00%	6.09%
	5/2006	124.6	-	124.6	6.09%	0.00%
סה"כ		689.3	-	689.3		
סה"כ בנקים		1,722.5	-	1,722.5		
סה"כ כולל		4,534.8	942.4	5,477.2		

דין וחשבון על החברות הממשלתיות

עיקרי הדוח

טבלה 10 - הפרטה וגיוס הון במניות וני"ע המירים מהציבור בשנת 2005
(במיליוני דולרים)

שם החברה	תאריך	גיוס הון למדינה			גיוס הון לחברה האם			סה"כ גיוס מלא	% נמכר בדילול מלא	% המדינה (חב' לאחר הדילול)
		מיידי	עתידי	סה"כ	מיידי	עתידי	סה"כ			
חברות ממשלתיות										
בזק (5)	10/2005	919.0	-	919.0	-	-	919.0	30.00%	16.40%	
בנקים										
בנק לאומי (6)	3/2005	268.0	-	268.0	-	-	268.0	6.50%	28.28%	
	7/2005	134.5	-	134.5	-	-	134.5	3.50%	24.78%	
	11/2005	526.1	-	526.1	-	-	526.1	9.99%	14.79%	
סה"כ בנקים		928.6	-	928.6	-	-	928.6			
סה"כ כללי		1,847.6	-	1,847.6	-	-	1,847.6			

הערות לטבלה:

1. התמורה תורגמה לפי שער החליפין במועד המכירה.
2. גיוס מיידי כולל את התמורה ברוטו שהתקבלה במועד המכירה.
3. גיוס עתידי כולל את התמורה ברוטו המיועדת להתקבל מהרוכשים בהנחת דילול מלא על ידי מימוש ניירות ערך המירים למניות (בניכוי הגיוס המיידי).
4. גיוס הון לחברה הינו בדרך כלל לחברה הנמכרת, למעט מקרים בהם יצוין במפורש כי ההון גויס על ידי החברה האם או חברה אחרת.
5. לרוכשים ניתנה אופציה לרכישת 10.66% מהון המניות של החברה למימוש עד 48 חודשים ממועד השלמת ההליך למכירת גרעין השליטה של המדינה בחברה. בשל רמת אי ודאות למימוש האופציה לא נכללה תמורה עתידית בגין המימוש. כמו כן, על פי הסכמות בין המדינה לעובדי החברה, ניתנה לעובדים אופציה לרכוש 4.31% ממניות החברה למימוש עד 48 חודשים ממועד השלמת מכירת גרעין השליטה בחברה.
6. לרוכשים ניתנה אופציה לרכישת 10.01% מהון המניות של הבנק. האופציה נכנסה לתוקפה במועד המכירה, ניתנת למימוש 180 יום ממועד המכירה, בכפוף להארכה של עוד 12 חודשים. בשל רמת אי ודאות למימוש האופציה לא נכללה תמורה עתידית בגין המימוש.

דין וחשבון על החברות הממשלתיות

עיקרי הדוח

טבלה 11 - הפרטה וגיוס הון במניות וני"ע המירים מהציבור בשנת 2006
(במיליוני דולרים)

שם החברה	תאריך	גיוס הון למדינה			גיוס הון לחברה האם			סה"כ גיוס מלא	% נמכר בדילול מלא	% המדינה (חב' לאחר הדילול)
		מיידי	עתידי	סה"כ	מיידי	עתידי	סה"כ			
חברות ממשלתיות										
חברת בית זיקוק לנפט - אשדוד בע"מ	9/2006	-	-	-	756.6	-	756.6	756.6	100%	0.00% (5)
בנקים										
בנק דיסקונט (5)	1/2006	241.6	323.1	564.7	-	-	-	564.7	51.00%	6.09%
	5/2006	124.6	-	124.6	-	-	-	124.6	6.09%	0.00%
בנק לאומי	6/2006	104.6	-	104.6	-	-	-	104.6	2.85%	11.94%
סה"כ בנקים		470.8	323.1	793.9	-	-	-	793.9		
סה"כ כללי		470.8	323.1	793.9	-	-	756.6	1,550.5		

הערות לטבלה:

1. התמורה תורגמה לפי שער החליפין במועד המכירה.
2. גיוס מיידי כולל את התמורה ברוטו שהתקבלה במועד המכירה.
3. גיוס עתידי כולל את התמורה ברוטו המיועדת להתקבל מהרוכשים בהנחת דילול מלא על ידי מימוש ניירות ערך המירים למניות (בניכוי הגיוס המיידי).
4. גיוס הון לחברה הינו בדרך כלל לחברה הנמכרת, למעט מקרים בהם יצוין במפורש כי ההון גויס על ידי החברה האם או חברה אחרת.
5. גיוס ההון אינו כולל את מרכיב הריבית שנצברה עד מועד השלמת העסקה.

דין וחשבון על החברות הממשלתיות

עיקרי הדוח

טבלה 12 - הפרטה וגיוס הון במניות וני"ע המירים מהציבור בשנת 2007
(במיליוני דולרים)

% המדינה (חב' לאחר הדילול)	% נמכר בדילול מלא	סה"כ גיוס מלא	גיוס הון לחברה האם			גיוס הון למדינה			תאריך	שם החברה
			סה"כ	עתידי	מיידי	סה"כ	עתידי	מיידי		
חברות ממשלתיות										
0.00%	100%	1,538.3	-	-	-	1,538.3	-	1,538.3	2/2007	בתי זיקוק לנפט
50.00%	0.00%	185.8	185.8	-	185.8	-	-	-	7/2007	פי גלילות מסופים וצינורות נפט בע"מ (5)
0.00%	0.11%	14.9	-	-	-	14.9	-	14.9	12/2007	כימיקלים לישראל בע"מ
		1,739.0	185.8	-	185.8	1,553.2	-	1,553.2		סה"כ כללי

הערות לטבלה:

1. התמורה תורגמה לפי שער החליפין במועד המכירה.
2. גיוס מיידי כולל את התמורה ברוטו שהתקבלה במועד המכירה.
3. גיוס עתידי כולל את התמורה ברוטו המיועדת להתקבל מהרוכשים בהנחת דילול מלא על ידי מימוש ניירות ערך המירים למניות (בניכוי הגיוס המיידי).
4. גיוס הון לחברה הינו בדרך כלל לחברה הנמכרת, למעט מקרים שיוצגו במפורש שבהם ההון גויס על ידי החברה האם או חברה אחרת.
5. נמכרה כל פעילות פי גלילות.

דין וחשבון על החברות הממשלתיות

עיקרי הדוח

טבלה 13 - הפרטה וגיוס הון במניות וני"ע המירים מהציבור בשנת 2008
(במיליוני דולרים)

שם החברה	תאריך	גיוס הון למדינה			גיוס הון לחברה האם			סה"כ גיוס מלא	% נמכר בדילול מלא	% המדינה (חב' אס) דילול לאחר דילול
		מיידי	עתידי	סה"כ	מיידי	עתידי	סה"כ			
חברות ממשלתיות										
החברה הממשלתית למדליות ולמטבעות בע"מ	5/2008	3.8	0.4	4.2	-	-	-	4.2	100%	0.00%
קרן השתלמות למהנדסים בע"מ	9/2008	5.9	-	5.9	-	-	-	5.9	50.00%	0.00%
בזק החברה הישראלית לתקשורת בע"מ	9/2008	330.0	-	330.0	-	-	-	330.0	11.45%	4.95%
סה"כ כללי		339.7	0.4	340.1	-	-	-	340.1		

הערות לטבלה:

1. התמורה תורגמה לפי שער החליפין במועד המכירה.
2. גיוס מיידי כולל את התמורה ברוטו שהתקבלה במועד המכירה.
3. גיוס עתידי כולל את התמורה ברוטו המיועדת להתקבל מהרוכשים בהנחת דילול מלא על ידי מימוש ניירות ערך המירים למניות (בניכוי הגיוס המיידי).
4. גיוס הון לחברה הינו בדרך כלל לחברה הנמכרת, למעט מקרים שיצוין במפורש שבהם ההון גויס על ידי החברה האם או חברה אחרת.

עיקרי הדוח

2. הפרטת חברות ממשלתיות

(לפירוט העסקאות בשנים 1991-1999 נא ראו דו"ח מספר 32 עד 39 על החברות הממשלתיות, לפירוט העסקאות בשנים 2000-2004 נא ראו דו"ח מספר 40 עד 47 על החברות הממשלתיות)

2.1 תמצית ביצוע הפרטת חברות ממשלתיות בתקופה 1/2005-7/2009

2.1.1 בתי זיקוק לנפט בע"מ

חברת בתי זיקוק לנפט בע"מ (להלן: "החברה"/"בז"מ") והחברות המאחדות שלה, עוסקות בעיקר בזיקוק נפט גולמי, ייצור מוצרי דלק, מוצרים לתעשייה הפטרוכימית, חומרים ארומטיים לתעשיית הכימיה והפלסטיקה וייצור שמנים בסיסיים ושעווה. עד להפרטת החברה האחזקות בהון המניית הנפרע של החברה התפלגו כדלקמן: 74% מוחזקות על ידי המדינה, 26% מוחזקות על ידי החברה לישראל.

החברה פועלת בהתאם לזיכיון שקיבלה לבנות, להפעיל ולתחזק מתקנים ומפעלי עזר למטרת זיקוק שמנים מינרליים. הזיכיון קיבל תוקף של חוק על-פי פקודת אמנות השמן האנגלו-אירניות משנת 1938. תקופת הזיכיון תמה בחודש אוקטובר 2003. ביום 2 בדצמבר 2002 נחתם הסדר בין המדינה, החברה והחברה לישראל לגבי התקופה שלאחר תום הזיכיון.

בבסיס ההסדר עומדים העקרונות הבאים:

1. בז"מ תהא רשאית להמשיך ולהחזיק בנכסים שהחזיקה עם תום הזיכיון, בז"מ תשלם במהלך תקופת ההסדר דמי הרשאה שנתיים כקבוע בהסדר, ההסדר נערך לתקופה של 25 שנים החל מיום 18 באוקטובר 2003 עם אופציה לבז"מ להאריך את ההסדר ל-25 שנה נוספות.
2. נספח ג' להסדר הנ"ל עוסק בהפרטתה ובפיצולה של בז"מ ובדרכים שיינקטו לצורך כך, לרבות הסדרים בין בעלי המניות של בז"מ.
3. נספח ג' נחתם על ידי הממשלה והחברה לישראל בו התחייבה החברה לישראל לשתף פעולה ככל שיידרש על ידי הממשלה, לשם פיצול החברה לשני בתי זיקוק נפרדים (חיפה ואשדוד). עוד נקבע מנגנון לביצוע הערכות שווי ומנגנון לעניין מכירת מניות החברה לישראל בחברה או, במקרה של פיצול החברה, רכישה על ידי החברה לישראל של אחד משני בתי הזיקוק ומכירת יתר אחזקות החברה בישראל בחברה, לממשלה. במקרה זה, החברה לישראל תשלם למדינה או תקבל ממנה את סכום ההפרש שבין שווי חלקה היחסי של החברה לישראל בחברה (26%) לבין שווי בית הזיקוק המפוצל שבו תבחר, על פי הערכות השווי שהתבצעו על פי ההסדר.

בהסדר נקבע עוד, כי במקרה של פיצול החברה לשני בתי זיקוק נפרדים, ישלם כל אחד מבתי הזיקוק המפוצלים לממשלה דמי הרשאה לפי החלוקה הפנימית והמדרגות, בהתאם לקביעה שתיעשה במסגרת הסדרי הפיצול, ובלבד שסך דמי הרשאה שתקבל הממשלה משני בתי הזיקוק לא יעלה ולא יפחת מן הסכום שהיתה מקבלת המדינה מבז"מ אלמלא הפיצול.

ביום 29 ביולי 2004 קיבלה ועדת שרים לענייני חברה וכלכלה החלטות בעניין הפרטת החברה בדרך של פיצול. להלן עיקרי ההחלטות שהתקבלו בקשר להפרטת בז"מ:

1. יש לבצע את הפיצול וההפרטה של בתי הזיקוק במהלך השנים 2004-2005 בהתאם למתווה המפורט להלן:
  - 1.1 בשלב הראשון יימכר בית הזיקוק באשדוד כפעילות, או במכירה פרטית בחברה בת או בחברה נפרדת עם מבנה בעלות זהה לבעלות על בז"מ ומיד לאחר מכן תבוצע הנפקה לציבור של בז"מ.
  - 1.2 בית הזיקוק באשדוד ימכר כ"עסק חי". במסגרת הליך המכירה של בית הזיקוק באשדוד יתחייב הרוכש להפעיל את בית הזיקוק במשך תקופה שלא תפחת מ-10 שנים ממועד הרכישה.
  - 1.3 במידת הנדרש, ייקבעו במהלך הפיצול עקרונות ליחסי הגומלין שישררו בין בתי הזיקוק, לרבות בנוגע למכירת מוצרי ביניים וחומרי זינה ביניהם, וביניהם לבין התעשיות הפטרוכימיות.

דין וחשבון על החברות הממשלתיות

עיקרי הדוח

2. יש להטיל על החשב הכללי במשרד האוצר לתקן את נספח ג' להסכם במסגרת הסכם חדש עם החברה לישראל, שיאושר בהתאם לסעיף 16 להסכם, כך שסעיפים 3,4,5 בנספח ג' להסכם יתוקנו ויוחלפו בהתאם לעקרונות המצורפים כנספח א' להחלטת הממשלה ושאר הסעיפים יישארו ללא שינוי, והכל עד לתאריך 15 באוקטובר 2004. במסגרת תיקון נספח ג' יבואו לידי ביטוי, בין היתר, העקרונות הבאים:

2.1 החברה לישראל תמכור ביחד עם הממשלה את כל אחזקותיה בבתי הזיקוק.

2.2 ההתחשבות עם החברה לישראל תבוצע לאחר השלמת הפרטת בז"ן, כפי שיפורט במסגרת ההסכם החדש המתקן את נספח ג' להסכם.

3. יש להטיל על מנהל הרשות להגיש לועדת השרים לענייני הפרטה עד ליום 15 באוקטובר 2004 הצעה לפיצול והפרטת בתי הזיקוק על בסיס המתווה האמור בסעיף 1 לעיל. הליכי הפיצול והמכירה של בתי הזיקוק ינוהלו ויבוצעו על ידי רשות החברות כמקובל, לרבות באמצעות מנגנונים שיקבעו על ידה לצורך ביצוע הפיצול וקידום הליכי הפרטה. כמו כן, ייקבעו בהחלטת ההפרטה הוראות ומגבלות לעניין הבעלויות בבתי הזיקוק המפוצלים, בין היתר כמפורט בהודעת הממונה על ההגבלים העסקיים כאמור בסעיף 5 להלן. החל ממועד שייקבע בהחלטת ההפרטה תעבור בז"ן לפעילות על פי מודל אופטימיזציה נפרד לשני בתי הזיקוק כפי שיפורט בה.

4. במסגרת הליך הפיצול וההפרטה יטופלו סוגיות הנוגעות לעובדי בז"ן וככל שהדבר נדרש יינתן לכך ביטוי בהחלטת ההפרטה.

5. יש לרשום את הודעת הממונה על ההגבלים העסקיים בעניין עמדתו בנושאים שבסמכותו בתחום הרגולציה במשק הדלק, המצורפת כנספח ב' להחלטת הממשלה. כמו כן, יש לרשום את הודעת שר התשתיות הלאומיות בדבר כוונתו להביא לחקיקת חוק משק הדלק אשר יעסוק, בין השאר, בהסדרת הרגולציה במקטעים השונים במשק הדלק.

6. יש להטיל על שר האוצר ושר התשתיות הלאומיות לתקן את צו הפיקוח על מחירי מצרכים ושירותים, התשנ"ג-1992 עד ליום 15 באוקטובר 2004, באופן שבו לאחר ביצוע פיצול והפרטת בתי הזיקוק באשדוד יוסר הפיקוח על מחירי התזקיקים בשער בתי הזיקוק, פרט לפיקוח על מחיריהם של תזקיקים שלמעלה מ-50% מהיקף צריכתם בשוק המקומי נמכרים על ידי אחד מבתי הזיקוק ובמקביל פחות מ-15% מהיקף צריכתם בשוק המקומי נמכרים על ידי בית הזיקוק השני. לאחר הסרת הפיקוח כאמור, הטלת פיקוח מחדש על מחירו של תזקיק כלשהו בשער בתי הזיקוק תיבחן לאור תנאי התחרות שישררו במקטע הזיקוק במשק הדלק, ולפי כל דין.

7. לאחר מכירת בית הזיקוק באשדוד אין מניעה עקרונית לפעילות של בית זיקוק כלשהו בתחומי ייצור החשמל והתפלת המים, בהתאם ובכפוף לכל דין.

8. במידה והחברה לישראל לא תסכים לעקרונות האמורים בסעיף 2 יש לבטל את ההסכם, ולנקוט במהלכים חד צדדיים העומדים לרשות הממשלה בכל הקשור לפיצול ולהפרטה, בין היתר, לאור עמדת המדינה בעניין הבעלות על נכסי בז"ן בתום הזיכיון.

ביום 26 בדצמבר 2004 התקבלה החלטת ועדת השרים לענייני הפרטה מח/20 "הפרטת בתי זיקוק לנפט בע"מ" בה הוחלט:

1. בז"ן תפוצל לשתי חברות, כך שתוקם לבז"ן חברת בת שתיקרא "חברת בית זיקוק לנפט - אשדוד בע"מ" (להלן: "בז"א").

2. לאחר ביצוע הפיצול, יימכרו כל מניות בז"א במכירה פרטית, כמקשה אחת, למשקיע ו/או לקבוצת משקיעים מהארץ ו/או מחו"ל.

3. לאחר השלמת מכירת בז"א כאמור לעיל, תונפק בז"ן בבורסה.

בהתאם להחלטת ההפרטה אשר נרשמה ביום 4 בינואר 2006, בז"ן מחזיקה בכל מניות ההון שלה ואילו מניית השליטה ("מניית זהב") בה מוחזקת על ידי מדינת ישראל.

ביום 12 בפברואר 2006 העבירה החברה לישראל את מלוא מניותיה בבז"ן (26%) לידי מדינת ישראל וחדלה להיות בעלת מניות בבז"ן.

לשם ביצוע הפיצול וההפרטה באופן המיטבי, נעזרה הרשות ביועצים בין לאומיים: בנק ההשקעות הבין-לאומי HSBC Bank Place בתחום הפיננסי, וחברת הייעוץ האמריקנית Jacobs Consultancy מתחום האנרגיה.

כצעד ראשון ביישום הפיצול כאמור, הוקמה חברת בית זיקוק לנפט אשדוד בע"מ כ"חברת מדף", אשר אליה יועברו הנכסים, ההתחייבויות, הזכויות והעובדים עם מכירתה, וזאת בהתאם להחלטת ההפרטה ויישומה על ידי הרשות.

כמו כן, הוסדרה מערכת היחסים בין בז"א לבז"ן לאחר הפיצול. לשם כך, נכרתו הסכמים בין שתי החברות בנושא מעבר חומרי זינה ביניהן ובנושא מתן שירותי ניהול מבז"ן לבז"א לתקופת מעבר מוסכמת וזאת על מנת לאפשר ביצוע מוצלח של מכירת בז"א.

עיקרי הדוח

ביום 13 בינואר 2006 פורסמה מודעה בעיתונות המקומית והבין לאומית המודיעה, כי המדינה, יחד עם בז"ן, שוקלות למכור את אחזקותיהן בחברת בז"א.

ביום 31 ביולי 2006, נבחרה פז חברת הנפט (להלן: "פז") כמציע מועדף בהליך מכירת אחזקות המדינה ובז"ן בחברת בית זיקוק לנפט - אשדוד בע"מ ("בז"א").

ביום 28 בספטמבר 2006 הושלמה בהצלחה מכירת בז"א לפז תמורת סכום של כ-3.25 מיליארד ש"ח.

עם השלמת פיצול בז"ן ומכירתה של בז"א, החלה הרשות בהכנות לקראת יישום השלב השני של החלטת ועדת השרים לענייני הפרטה האמורה לעיל- מכירת אחזקות המדינה בבז"ן בדרך של הצעת מכר בבורסה לניירות ערך בתל אביב.

בין היתר, החלה הרשות לפעול לכתובת תשקיף החברה אשר יפורסם לציבור טרם המכר הציבורי של מניות בז"ן. לשם בצוע וריכוז מטלה זו נבחר משרד עו"ד חיים סאמט, שטיינמץ, הרינג ושות'.
 לתפקיד החתמים הישראליים בהנפקה נבחרו פועלים איי.בי. איי חיתום והנפקות בע"מ, כלל פיננסים חיתום בע"מ, לידר הנפקות (1993) בע"מ, ואייפקס חיתום וניהול הנפקות בע"מ.

כמו כן, ובהתחשב בהיקף ההנפקה הצפוי, נעזרה הרשות גם בבנקי השקעות בינלאומיים מובילים לשם הפצת ניירות הערך של בז"ן בחו"ל - Merrill Lynch - JPMorgan, Lehman Brothers.

בחדש פברואר 2007 הושלמה בהצלחה הצעת המכר של מניות המדינה בבז"ן תמורת סכום של כ-6.43 מיליארד ש"ח.

במסגרת הצעת המכר, החברה לישראל בע"מ ביחד עם חברת Petroleum Capital Holdings בע"מ רכשו מניות בשיעור של כ-46% מהון המניות של בז"ן.

ביום 27 ביוני 2007, חתם ראש הממשלה וממלא מקום שר האוצר על היתר לחברה לישראל בע"מ ולבעלי השליטה בה, לשלוט בחברה ולהחזיק באמצעי שליטה בה, בתנאים אשר התקיימו במועד מתן ההיתר.

2.1.2 פי גלילות מסופי נפט וצינורות בע"מ

חברת פי גלילות מסופי נפט וצינורות בע"מ (להלן: "פי-גלילות" / "החברה") הינה חברה "מעורבת" כהגדרתה בחוק החברות הממשלתיות. עד להפרטת החברה, האחזקות בהון המניות הנפרע שלה מתפלגות כדלקמן: 50% מוחזקות על ידי המדינה, 21.51% מוחזקות על ידי פז חברת הנפט בע"מ, 15.28% מוחזקות על ידי חברת דלק בע"מ ו-13.21% מוחזקות על ידי סונוול ישראל בע"מ וסונפקו בע"מ.

פי-גלילות עוסקת באחסון תזקי דלק על כל סוגיו ובניפוקם באמצעות חברות השיווק (חברות הדלק הגדולות, קרי: בעלי מניותיה וכן יתר חברות הדלק הפועלות בתחום) עבור תחנות דלק, מפעלים, צה"ל, שדות תעופה ועוד.

תהליך הקליטה, אחסון וניפוק התזקיקים מתבצע בשלושה אתרים: ירושלים, באר שבע ואשדוד (ועד ליום 31 בדצמבר 2002, גם ממתקן פי-גלילות הרצליה).

בבעלות פי-גלילות 50% מההון המונפק והנפרע של חברת מגל מפעלי גז ונפט לישראל בע"מ (להלן: "מגל"), חברה פרטית להולכת גז טבעי באזור ערד, ים המלח ומישור רותם.

בסמוך למועד ההחלטה, לחברה גרעון בהון החוזר בסך של כ-320 מיליון ש"ח. לחברה נגרמו הפסדים בשנים 2004-2006 בסך כולל של כ-93 מיליון ש"ח. הפסדים אלו נובעים, בין היתר, מפיחת מתקני ניפוק נוספים המתחרים בפעילות החברה אשר הביאו לירידה משמעותית בהכנסותיה. בנוסף, הפסיקה החברה לפרוע את תשלומי הקרן והריבית לבנקים.

דין וחשבון על החברות הממשלתיות

עיקרי הדוח

לאור הקושי באחזקה המשותפת בפי-גלילות של חברות הדלק שהינן בעלות המניות בפי-גלילות, בין היתר, בהתאם לעמדת הממונה על ההגבלים העסקיים וכן עקב מצבה העסקי של החברה, התעורר הצורך בהפרטת פי-גלילות, תוך פירוק שיתוף הפעולה ביניהן בפעילות פי-גלילות, ויצירת מצב בו לא תיפגע התחרות ביניהן; הוחלט כי אין עוד צורך בהמשך מעורבות המדינה בפעילות פי-גלילות.

ביום 19 במאי 2005 החליטה ועדת השרים לענייני הפרטה (מח/22) למכור את שלושת מתקני פי גלילות באשדוד, ירושלים ובאר שבע. מכירת המתקנים יכולה להיעשות בדרך של מכירת שלושת המתקנים כמקשה אחת או מכירת כל מתקן בנפרד, כאשר המתקנים באשדוד ובירושלים יימכרו לשני רוכשים שונים. כן החליטה הוועדה על מכירת נכסים נוספים של החברה, ככל שיהיו. לאחר מכירת פעילויות החברה כאמור, תפורק פי גלילות מרצון ולאחר השלמת הליכי הפירוק מרצון יועברו התחייבויות פי גלילות אם יוותרו, לבעלי המניות וכמו-כן יועברו הזכויות במקרקעין בהרצליה ישירות לידי בעלי המניות בחברה.

נכסיה הנוספים של החברה כוללים את אחזקותיה של פי גלילות בחברת מגל, אשר כאמור לעיל פי גלילות מחזיקה ב-50% ממניותיה. הליך מכירת שלושת המסופים והליך מכירת אחזקות פי גלילות במגל מתבצע בנפרד ובמקביל.

הליכי המכירה כאמור, מתבצעים על ידי ועדה משותפת אשר מונתה לנהל ולבצע את הליכי המכירה, כאשר החברים בה הם כבוד השופט בדימוס מר תיאודור אור, הנציג העצמאי, ומנהל יחידת ההפרטה.

בשנת 2006 ביצעה הוועדה המשותפת את הצעדים הדרושים לקידום הליכי המכירה ובין היתר, פיצול מתקני החברה וחלוקת הנכסים וההתחייבויות ביניהם, הגעה להסכם עם הבנקים נושי החברה ועוד.

ביום 7 בדצמבר 2006 פורסמה מודעה בעיתונות המזמינה מתעניינים לפנות לוועדה המשותפת על מנת להשתתף בהליכי המכירה.

ביום 5 ביוני 2007 התבצע הליך ההתמחרות בין שמונת המתמודדים שהגיעו לשלב האחרון של הצעות המחיר. ההליך בוצע בצורה דינאמית ומקוונת באמצעות רשת האינטרנט, וזאת לראשונה בהפרטות שמבצעת הרשות.

המחיר שהתקבל בתום ההליך שיקף שווי של יותר מכפליים מהערכות השווי והסתכם בכ-800 מיליון ש"ח. בהליך זכתה "דלק", חברת הדלק הישראלית בע"מ ברכישת שלושת המסופים כמקשה אחת.

לאחר שהושלמה בהצלחה מכירת מסופי הניפוק של פי גלילות, תפעל המדינה, בהתאם להחלטת ההפרטה, להשלמת הליך הפירוק מרצון של החברה בה יועברו, בין היתר, הזכויות במקרקעין בהרצליה לידי בעלות המניות, בהתאם לבעלותן היחסית בחברה כך שעם סיום הליך המכירה, תבוא לידי סיום השותפות בין שלוש חברות הדלק.

בשל חוסר הוודאות הרגולטיבי בעניין הגז הטבעי החליטה הוועדה המשותפת לבטל את הליך אחזקות פי גלילות במגל.

כיום בוחנת רשות החברות ביחד עם הממונה על ההגבלים העסקיים וחברות הדלק חלופות שונות בעניין עיתוי פירוק החברה.

2.1.3 בוק החברה הישראלית לתקשורת בע"מ

ביום 25 בספטמבר 2008 הודיעה אפ.ס.ב.אר החזקות בע"מ, בעלת השליטה בבוק החברה הישראלית לתקשורת בע"מ (להלן: "בוק"), על רכישת 277,697,862 מניות של בוק באמצעות מימוש מלא של אופציות שהועמדו לה על ידי המדינה מכח הסכם הרכישה של גרעין השליטה בבוק מיום 18 באוקטובר 2005. תמורת המימוש הינה כ-1.08 מיליארדי ש"ח. עקב כך ירד שיעור האחזקה של המדינה בבוק לשיעור של 4.95% ובכך חדלה המדינה להיחשב "בעל עניין" בבוק, כהגדרתו בחוק החברות.

2.1.4 החברה הממשלתית למדליות ולמטבעות בע"מ

החברה הממשלתית למדליות ולמטבעות בע"מ (להלן: "החברה") נוסדה בשנת 1961 והיתה חברה ממשלתית בבעלות מלאה.

עיקרי הדוח

החברה הינה המפיצה הבלעדית של מטבעות זיכרון ומטבעות מיוחדים המונפקים על-ידי בנק ישראל. כמו כן, עוסקת החברה בהנפקה, ייזום, שיווק והפצה של מדליות ממלכתיות ואחרות, פריטי יודאיקה, תכשיטים ומוצרי אומנות.

ביום 31 ביולי 2003 החליטה ועדת שרים לענייני הפרטה להפריט את כל מניות המדינה של החברה הממשלתית למדליות ולמטבעות בדרך של מכירה פרטית כמקשה אחת, למשקיע או לקבוצת משקיעים מהארץ ו/או מחו"ל. לחברה זכות להפצה בלעדית של מטבעות זיכרון ומטבעות מיוחדים המונפקים על ידי בנק ישראל ובעלת היתר להנפקת מדליות ממלכתיות.

ביום 29 בינואר 2007 התקבלה בכנסת החלטה על תיקון סעיף 33(א) לחוק בנק ישראל הקובע, בין היתר, כי חברה פרטית תוכל לשווק מטבעות זיכרון ומטבעות מיוחדים.

ביום 18 בנובמבר 2007 הוגשו 13 פניות של מתעניינים אשר ביקשו להשתתף בהליך מכירת מניות המדינה בחברה.

ביום 25 במאי 2008 השלימה רשות החברות את הפרטת החברה למדליות ולמטבעות בע"מ. מדינת ישראל מכרה 100% מהון המניות של החברה לחברת ג.ר.א.ס עיצובים ושילובים בע"מ (להלן: "הרוכשת").

במסגרת הליך ההפרטה, הוכנו שתי הערכות שווי של החברה עבור הרשות. הערכת השווי הראשונה העריכה את שווייה של החברה בין 10.7 ל-14.3 מיליון ש"ח; הערכת השווי השנייה העריכה את שווייה של החברה בין 16 ל-18 מיליון ש"ח.

השווי הכלכלי של המכירה למדינה מהפרטת החברה עומד על 14.1 מיליון ש"ח, סכום השווה לכ-96% ממוצע הממוצעים של שתי הערכות השווי האמורות. מתוך סכום זה, התקבל במזומן סכום של 12.6 מיליון ש"ח ובנוסף התחייבו הרוכשת והחברה להגדיל במשך שש שנים את התמלוגים שישולמו למדינת ישראל בסכום שנתי של 300 אלף ש"ח; סה"כ הגדלת התמלוגים מסתכמת בכ-1.5 מיליון ש"ח (בערך נוכחי).

2.1.5 קרן השתלמות למהנדסים בע"מ

החברה לניהול קרן השתלמות למהנדסים בע"מ, שניהלה את קרן השתלמות למהנדסים בע"מ (להלן: "הקרן") הייתה חברה ממשלתית בה החזיקו בחלקים שווים המדינה והאיגוד המקצועי: הסתדרות המהנדסים בישראל (מהנדסים), אדריכלים, אגרונומים, כימאים) אגודה עותומאנית (להלן: "האגודה"). בנוסף, החזיקה המדינה במניית הכרעה, אשר הקנתה לשר האוצר זכות הכרעה במקרה של שוויון קולות באסיפה הכללית ובדיקטוריון החברה.

הקרן סווגה כקופת גמל בהתאם לסעיף 47(א)2) לפקודת מס הכנסה ופועלת בהתאם לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), תשכ"ד-1964.

ערב המכירה ניהלה הקרן סך של כ-2.1 מיליארדי ש"ח עבור כ-25,000 עמיתים והוחזקה בחלקים שווים בידי מדינת ישראל והסתדרות המהנדסים.

בחודש דצמבר 2006 הגישה הרשות לשר האוצר את הצעת החלטת הפרטת הקרן. הצעת החלטה הונחה על שולחן ועדת השרים לענייני הפרטה ואושרה ביום 6 במרץ 2007.

בהתאם להחלטה, הפרטת הקרן תבצע בהליך תחרותי ושוויוני בדרך של מכירת השליטה בקרן לגורם עסקי, אשר יש לו ידע, נסיון ומומחיות בתחום הניהול על קופות גמל. לשם כך, הגיעה הממשלה להסכמות עם האגודה, לפיהן התקשר הממשלה עם האגודה בהסכם למכירה משותפת של כל אחזקות המדינה (50%) ו-10% מאחזקות האגודה בחברה, באופן שלאחר המכירה יוותרו בידי האגודה אחזקות בשיעור של 40%, ומניית הכרעה תהפוך עם המכירה למניה נדחית, ולפיכך לא יהיו לאיש זכויות מכוחה. יש לציין, כי מדובר בהפרטה ראשונה של קרן השתלמות בבעלות ממשלתית והצלחת התהליך עשויה לסלול את הדרך להפרטת קרנות ההשתלמות הנוספות שבעלות המדינה. כיום יש למדינה החזקות ב-12 קרנות השתלמות ממשלתיות ומעורבות המנהלות נכסים בהיקף של כ-23 מיליארדי ש"ח עבור כ-340,000 עמיתים.

דין וחשבון על החברות הממשלתיות

עיקרי הדוח

ביום 25 בספטמבר 2009 הושלמה מכירת 60% ממניות החברה לניהול קרן השתלמות למהנדסים בע"מ (להלן: "החברה") לחברת מנורה מבטחים פיננסים בע"מ ("חברת מנורה"), אשר הוכרזה כזוכה בהליך ההתמחרות, שהתקיים ביום 30 ביוני 2008. תמורת המכירה עמדה על סכום של כ-24 מיליון ש"ח. חברת מנורה התחייבה לשמור על דמי ניהול נמוכים במיוחד לעמיתיה הקרן, אשר מנוהלת על ידי החברה, בשיעור של 0.3% לשנה למשך שלוש שנים.

בהליך נמכרו 60% ממניות החברה, כאשר המדינה מכרה את כל חלקה (50%) והסתדרות המהנדסים מכרה 10% ממניות החברה.

ההליך נוהל על ידי ועדה משותפת שכללה את יו"ר הסתדרות המהנדסים, מר יצחק רז, סגנו, מר אריה סויפר, מנהל יחידת ההפרטה ברשות, מר מאיר שמרה, והסגן הבכיר לחשב הכללי, מר אבי דור והתבצע באמצעות כלי המכרזים המקוונים שפותחו ביחידת ממשל זמין באגף החשב הכללי.

2.1.6 בנק החקלאות בע"מ

ביום 4 בספטמבר 2005 קיבלה ועדת השרים לענייני הפרטה החלטה (מח/26) להפריט את בנק החקלאות בדרך של מכירת נכסים מהותיים של הבנק ובכלל זה, בין היתר, מכירת תיק האשראי של הבנק או העברתו לגבייה, ומכירת זכויות הבנק במקרקעין או העברתן למדינה.

ביום 5 במרץ 2008 החליטה וועדת השרים לענייני הפרטה (מח/7) על פירוק בנק החקלאות בדרך של פירוק מרצון. במקביל, הבנק צמצם מחצית מכח האדם שלו בהתאם להסכם שנחתם עם עובדי הבנק לאחר מו"מ בניהול הרשות.

באסיפה כללית שלא מן המניין ובאסיפת נושים שהתקיימה ביום 25 בספטמבר 2008 הוחלט על פירוק מרצון של הבנק ומינוי עו"ד לנושא.

2.1.7 הבנק לפיתוח התעשייה בישראל בע"מ

הבנק לפיתוח התעשייה בישראל בע"מ (להלן: "הבנק") הינו חברה "מעורבת" כהגדרתה בחוק החברות הממשלתיות.

לבנק תשעה סוגי מניות ועל בעלי מניותיו לבד ממדינת ישראל נמנים, בין היתר, שלושת הבנקים הגדולים, גופים מוסדיים ובעלי מניות מהארץ ומחוי"ל.

בשנת 2002 נקלע הבנק למשבר קשה שבעקבותיו קיבל על עצמו תוכנית run-off. המדינה ובנק ישראל נחלצו לסייע לבנק בהעמדת קו אשראי מיוחד ובדחיית פרעונם של פקדונות המדינה בבנק.

על פי החלטת ועדת השרים לענייני חברה וכלכלה מיום 29 ביולי 2003 הוחלט, כי הבנק יממש תוך 36 חודשים את נכסיו (תוכנית run-off). ועדת השרים לענייני חברה וכלכלה החליטה ביום 10 באוקטובר 2005 להאריך את תוכנית ה-run-off עד ליום 31 ביולי 2008.

בהתאם לכך, עורכת הרשות בתיאום עם החשב הכללי, בדיקה בדבר קיומם של מתעניינים פוטנציאליים בארץ ובחוי"ל, ברכישת הבנק. כבר נתקבלו פניותיהם של 12 גופים מהארץ ומחוי"ל שאף נתנו הערותיהם למתווה המכירה המוצע.

בעקבות כך החלה המדינה במו"מ עם נציגי בעלי מניות שונים, בסיועו של פרופסור אמיר ברנע, לקביעת נוסחה מוסכמת לחלוקת תמורת מכירת הבנק ולהסדרת כלל הסוגיות המשפטיות שבין בעלי המניות. המשא ומתן התקדם לכדי חתימה על מסמך עקרונות בין המדינה ונציגי בעלי מניות שונים.

ביום 29 באפריל 2008 קיבלה ועדת השרים להפרטה החלטה (מח/8) למכור את מניות המדינה בבנק וזאת במסגרת מתווה מכירה כולל, להעברת כל מניות הבנק לרבות אלו שבידי הציבור לרוכש.

על מנת לקבל את הסכמתם של כלל בעלי המניות להליך המכירה המוצע ולעגן את ההסדרים ביניהם וביניהם לבין הבנק, גיבש הבנק בשיתוף רשות החברות תוכנית הסדר מפורטת שאושרה באסיפה מיוחדת של בעלי המניות השונים של הבנק ועל ידי בית המשפט המחוזי בתל-אביב, בהתאם לסעיף 350 לחוק החברות הממשלתיות.

עיקרי הדוח

לאחר האישור הוציאה הרשות ביום 6 באפריל 2009 נוהל מכירה במסגרתו קראה הרשות למתעניינים ברכישת כלל מניות הבנק הן שבידי המדינה והן שבידי הציבור לפנות אליה בהתאם לנוהל.

במענה לנוהל פנו לרשות חמש חברות ושלוש מהן המשיכו בהליך עד לסיומו.

ביום 29 ביוני 2009 אישרה וועדת הכספים של הכנסת את דרך ההפרטה כפי שהוצגה על ידי הרשות.

במהלך אוקטובר 2009 גובש, בסיוע הרשות, הסכם pre-ruling בין הבנק למס הכנסה אשר במסגרתו נקבעו כללים ברורים לניצול יתרת ההפסדים הצבורים של הבנק על ידי הרוכש העתידי.

ביום 23 בנובמבר 2009 קיימה הרשות הליך התמחרות מקוון בין שלושה גופים: בנק מזרחי, בנק ירושלים וחברת בי גי איי השקעות בע"מ (להלן: "בי גי איי") בסיומו הוכרזה בי גי איי כזוכה בשל העובדה כי הצעתה לרכישת מניות הבנק היתה הגבוהה ביותר.

ביום 23 בדצמבר 2009 הושלמה העסקה למכירת כלל מניות הבנק לפיתוח התעשייה לידי בי. גי איי בסכום כולל של 573,120,493 ש"ח. מדינת ישראל קיבלה 308 מיליוני ש"ח מסכום המכירה (לפי חלקה היחסי באחזקת מניות הבנק). בעקבות זאת הפכה החברה לחברה פרטית ומניותיה נמחקו ממסחר.

2.1.8 גפים בע"מ

גפים בע"מ (להלן: "החברה") הוקמה בשנת 1949 במטרה לטפל בנכי צה"ל פגועי גפיים. תחום העיסוק של החברה הוא כסאות גלגלים, תותבות וציוד נלווה.

במהלך השנים האחרונות הורע מצבה העסקי של החברה.

מאחר ונמצא כי את כל השירותים אותם מספקת החברה מספקות מספר חברות מהמגזר הפרטי ובהמשך להחלטת משרד הבטחון (המשרד האחראי) כי אין עוד צורך בהחזקת החברה כחברה ממשלתית, החליטה ועדת השרים לענייני הפרטה ביום 31 ביולי 2003 למכור את כל אחזקות המדינה בחברה (החלטה מח/4).

ביום 27 באוקטובר 2003 החליטה ועדת הכספים של הכנסת לאשר את דרך המכירה של החברה בכפוף לחתימת הסכם עם עובדי החברה בנוגע להפרטה.

הסכם, כאמור לא נחתם, וביום 4 ביולי 2004 החליטה ועדת שרים לענייני הפרטה לבטל את החלטה מח/4, עקב מצבה הקשה של החברה.

עם הרעת מצבה של החברה כאמור, פוטרו עובדיה בסוף שנת 2004, והופסקה פעילותה העסקית. כמו כן, מונו שלושה דירקטורים על מנת להביא לסיום את פעילות החברה על ידי הגעה להסדרי חובות עם כלל נושיה, וזאת באמצעות מימוש נכסיה והלוואה שניתנה לחברה על ידי המדינה. משתמו אמצעי המימון התפטרו הדירקטורים. לחברה נותרו מספר קטן של נושים אשר לא אותרו או לא הסכימו לפשרה.

רשות החברות והחשב הכללי במשרד האוצר סברו כי לאחר שפעילותה של החברה הסתיימה והוסדרו רוב חובות החברה יש להביא לפירוקה ובהתאם לכך, ביום 12 במרץ 2008 קיבלה האסיפה הכללית של החברה החלטה מיוחדת כי החברה תפורק בידי בית משפט וכי החלטה על פירוק החברה תובא לאישור הממשלה או ועדת שרים.

ביום 22 ביולי 2008 התקבלה החלטת ועדת השרים לענייני חברה וכלכלה (חכ/114) (אשר קיבלה תוקף של החלטת ממשלה) לאשר את החלטת האסיפה הכללית של החברה מיום 12 במרץ 2008 לפרק את החברה בהתאם לסעיף 257 לפקודת החברות (נוסח חדש), התשמ"ג-1983 (להלן: "ההחלטה").

דין וחשבון על החברות הממשלתיות

עיקרי הדוח

להלן עיקרי ההחלטה:

- לפרק את החברה בהתאם לסעיף 257 לפקודת החברות [נוסח חדש], התשמי"ג-1983.
- הבקשה לפירוק החברה תוכן על ידי עו"ד רמי מזרחי ותוגש על ידי החברה לבית המשפט לאחר שהבקשה תאושר בידי הרשות ואגף החשב הכללי במשרד האוצר. במסגרת הבקשה תבקש החברה למנות את כונס הנכסים הרשמי כמפרק החברה.
- בהתאם לאמור בסעיף 52(א) לחוק החברות, התשנ"ט-1999, קובעת האסיפה הכללית כי מדירקטוריון החברה נבצר להפעיל את סמכויותיו וכי הפעלת סמכויותיו על ידי האסיפה הכללית חיונית לניהולה התקין של החברה.
- להסמיך את מנהל יחידת ההפרטה ברשות החברות וסגן בכיר לחשב הכללי, ביחד, לבצע, בשם החברה, את הפעולות הנדרשות לשם ביצוע החלטה על פירוק החברה והגשת הבקשה, לרבות התקשרות עם עו"ד רמי מזרחי, לשם הכנה והגשת הבקשה, לרבות התצהיר התומך, לבית המשפט ולחתום, בשם החברה, על מסמכים נדרשים לשם כך, לרבות ייפוי כח כחוק.
- למנות את עו"ד רמי מזרחי כיועצה המשפטי של החברה, להסמיכו לייצג את החברה בכל ההליכים ולהסמיך את מנהל יחידת ההפרטה ברשות החברות וסגן בכיר לחשב הכללי, ביחד, להתקשר בשם החברה עם עו"ד רמי מזרחי ולחתום בשם החברה על כל מסמך, ככל שנדרש, לשם ביצוע החלטה זו ומתן ייצוג לחברה.

2.1.9 אגרוסקו חברה לייצוא חקלאי בע"מ

אגרוסקו חברה לייצוא חקלאי בע"מ (להלן: "אגרוסקו" או "החברה") הוקמה בשנת 1965 ועוסקת בהובלה ושיווק תוצרת חקלאית לחו"ל. החברה הינה חברה מעורבת כהגדרתה בחוק החברות הממשלתיות.

השליטה בחברה הינה 50% בידי מדינת ישראל והיתר בידי מועצת הצמחים, מועצת הלול וחברת תנובה. בחברה ישנם, מלבד מניות השליטה, 11 סוגי מניות הוניות, אשר למדינה אחזקה מזערית בהם.

החברה הינה עסקית, אך לפי תקנון החברה היא אינה מפיקה רווחים. אם ישנם רווחים נוספים הם יתווספו לתמורה שמקבלים המגדלים או ישמשו לכיסוי גרעונות החברה.

בבסיס הקמתה של החברה עמד הרעיון של ריכוז הייצוא החקלאי ביד אחת, במטרה להקנות לישראל כוח בשווקי התוצרת החקלאית באירופה. לאור ההתפתחויות שחלו בשנים האחרונות בשווקים החקלאיים, שעיקרן התפתחות טכנולוגית, הוסדרו המגבלות על קבלת רישיון לייצוא תוצרת חקלאית ושוק הייצוא החקלאי נפתח לתחרות וכיום פועלות בענף מעל 150 חברות המייצאות תוצרת חקלאית. במצב זה, אין הצדקה למעורבות ממשלתית בבעלות על אחד הגורמים בענף. לחברה הון עצמי נמוך, המגביל פיתוח והשקעות נוספות בשיפור השירות לחקלאי ובתרומה לייצוא החקלאי. מבנה הבעלות הקיים אינו מהווה תמריץ להתיעלות החברה, אשר צפויה להביא לשיפור רמת השירות שמקבל החקלאי ולהגדלת התמורה בעד תוצרתו.

לאור הני"ל, ביום 31 באוגוסט 2008 החליטה וועדת השרים לענייני הפרטה (מח/10) להפריט את החברה, כאשר ההליך יתבצע בשני שלבים:

בשלב ראשון - השוואת זכויות המניות, הסרת המגבלות על סחירותן או מכירתן של מניות החברה וביצוע שינויים נוספים בתקנון החברה על מנת להפוך את החברה לעסקית לכל דבר ועניין.

בשלב שני - מכירת גרעין שליטה (51%) ממניות החברה לגורם פרטי.

2.1.10 החברה לאוטומציה במינהל השלטון המקומי בע"מ

החברה לאוטומציה במינהל השלטון המקומי בע"מ (להלן: "החברה") הוקמה בשנת 1967 והינה חברה מעורבת. עיסוקה העיקרי הוא באספקת שירותי מחשוב שונים לרשויות מקומיות. ביום 17 בדצמבר 2001, החליטה ועדת השרים לענייני הפרטה למכור את כל מניות המדינה בחברה, במכירה פרטית, כמקשה אחת.

ביום 1 בינואר 2002, אישרה ועדת הכספים את דרך מכירת החברה.

עיקרי הדוח

עוד בטרם הוגשה הצעת החלטה לוועדת השרים לענייני הפרטה, הודיע מרכז השלטון המקומי כי הוא תומך בהפרטת החברה. למרות זאת, התנגד מרכז השלטון המקומי לשינוי התקנון, בעיקר בגלל מאבקים פנימיים בתוך מרכז השלטון, ובכך למעשה סיכל את הפרטת החברה.

בשנת 2005 פתחה הרשות שוב במו"מ עם מרכז השלטון המקומי בנוגע לשינוי תקנון החברה. לאחר דיונים ממושכים נחתם, ביום 25 בדצמבר 2005, הסכם בעלי מניות בין המדינה לבין מרכז השלטון המקומי שעניינו שינוי תקנון החברה והשוואת הזכויות של כל סוגי המניות בחברה.

ביום 31 באוגוסט 2008 התקבלה החלטת הפרטה של החברה (מח/9). על פי ההחלטה, בשלב ראשון ישונה תקנון ותזכיר החברה כך שתתאפשר חלוקת דיבידנדים ולאחר מכן תמכור המדינה את אחזקותיה בחברה למרכז השלטון המקומי, בהתבסס על שתי הערכות שווי בלתי תלויות בכפוף להסכמת נציגי המדינה למחיר שייקבע. כמו כן, נקבעה בהחלטת ההפרטה הוראה לפיה יחולו מספר מגבלות על החברה הנוגעות לשלטון התאגידי שלה ואשר יחולו על החברה ממועד רכישת מניות המדינה על ידי מרכז השלטון המקומי ועד למכירת 40% מהחברה למשקיע פרטי.

נכון לחודש דצמבר 2009 הושלם שלב שינוי התקנון והתזכיר של החברה והרשות בחרה בשני מערכי שווי שמתוכם ייבחרו הגופים אשר יבצעו את הערכות השווי בהתאם להחלטת ההפרטה.

2.1.11 חברות הנמלים

ביום 22 ביולי 2004 פורסם חוק הספנות והנמלים, התשס"ד-2004 (להלן: "החוק"). בהתאם לחוק הועברו הנכסים וההתחייבויות של רשות הנמלים לארבע חברות ממשלתיות שהוקמו ביום 21 ביולי 2004 והחלו לפעול ביום 17 בפברואר 2005: חברת נמלי ישראל פיתוח ונכסים בע"מ (להלן: "חני"י"), חברת נמל חיפה בע"מ (להלן: "נמל חיפה"), חברת נמל אשדוד בע"מ (להלן: "נמל אשדוד") וחברת נמל אילת בע"מ (להלן: "נמל אילת"). ביום 23 בפברואר 2005 נקבע מתווה להפרטת החברות. ביום 12 במאי 2009 נתקבלה החלטת ממשלה (מח/196) על הפרטת החברות. ביום 9 בספטמבר 2009 החליטה ועדת השרים לענייני הפרטה (להלן: "הועדה") בהמשך להחלטת הממשלה הני"ל, כי השלב הראשון של הפרטת נמל חיפה ונמל אשדוד יבוצע החל מיום 17 בפברואר 2010, בדרך של הצעת מכר לציבור של מניות המדינה בחברות לחוד או בשילוב עם גיוס הון לחברות, עד לשיעור של 15% מהון המניות המונפק של כל חברה. השלב השני יבוצע לאחר 17 בפברואר 2011, בדרך של הצעת מכר לציבור של מניות המדינה בחברות לחוד או בשילוב עם גיוס הון לחברות ו/או הנפקות למשקיעים מוסדיים, ובלבד שאחזקות המדינה בכל חברה לא יפחתו מ-51% מהון המניות המונפק של החברות.

בשלב השלישי, תימכר יתרת אחזקות המדינה בכל אחת מהחברות או תדולל במכירה פרטית באחת הדרכים המפורטות בשלב השני, החל מיום 17 בפברואר 2020. שלב זה יבוצע רק לאחר דיון בנושא זה בוועדה. הועדה החליטה להסמיך את הרשות לבצע את כל הפעולות הנדרשות לביצוע ההפרטה.

בהתאם לכך נערכת הרשות להכנת החברות ליציאה לשוק ההון ובכלל זה הכנת תשקיף, החלת תקני IFRS על החברות והסדרת סוגיות חיוניות להפרטה (כגון מקרקעין ופנסיה).

לגבי נמל אילת, בכוונת הרשות להעביר לוועדה ברבעון הראשון של שנת 2010 הצעת החלטה למכירת כל אחזקות המדינה בחברה זו.